

30.9.2022

692/01.04.01.03/2022

Sisäministeriö
Maahanmuutto-osasto

VN/13867/2021

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Esityksellä ehdotetaan sen edesauttamista, että Suomessa oleskeleva henkilö, joka täyttää oleskeluluvan myöntämisedellytykset kaikilta muilta paitsi voimassa olevan matkustusasiakirjan osalta, voisi saada hakemansa oleskeluluvan ja muukalaispassin kansallisen passin hankkimista varten. Esityksen tarkoituksena on erityisesti edistää sitä, että työllistyneet kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneet henkilöt, voisivat nykyistä joustavammin saada oleskeluluvan työn perusteella.

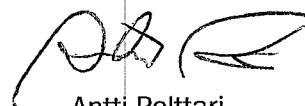
Suojelupoliisin kannalta on keskeistä, että kaikissa tilanteissa ja ulkomaalaisia koskevissa päätöksissä pystyttäisiin huomioimaan kansallisen turvallisuuden suojaaminen ja kaikissa yksittäisissä päätöksissä luvan tai matkustusasiakirjan myöntämisen edellytyksenä olisi, että henkilön oleskelu Suomessa ei vaaranna kansallista turvallisuutta.

Esityksessä todetaan, että matkustusasiakirjaedellytystä lukuun ottamatta kaikkien muiden oleskeluluvan edellytysten edellytettäisiin jatkossakin täyttyvän. Tämä koskee sekä luvan yleisiä että erityisiä edellytyksiä. Yleisten edellytysten osalta oleskelulupaharkinnassa arvioidaan normaaliin tapaan toisaalta sitä, ettei ulkomaalainen vaaranna yleistä järjestystä ja turvallisuutta, kansanterveyttä tai Suomen kansainvälisiä suhteita (36 § 1 mom.), ja toisaalta sitä, ettei maahantuloa tai maassa oleskelua koskevia säännöksiä kierretä (36 § 2 mom.). Tämä on tärkeä lähtökohta jokaisessa yksittäistapauksessa.

Suojelupoliisi toteaa, ettei esityksen tulisi kuitenkaan kokonaisuudessaan johtaa siihen, että henkilöiden, joiden voidaan arvioida vaarantavan kansallista turvallisuutta, maahanjäänti helpottuu. Koska esityksellä on tarkoitus mahdollistaa kielteisen turvapaikkapäätöksen ja maastapoistamispäätöksen saaneille mahdollisuus jäädä maahan, niin esityksellä voi olla turvapaikkajärjestelmän uskottavuutta ja lain noudattamista heikentävä vaikutus. Se myös asettaa eriarvoiseen asemaan henkilöt, jotka ovat noudattaneet tai tulevat noudattamaan samaansa lainvoimaista maastapoistamispäätöstä verrattuna henkilöihin, jotka eivät näin tee. Tästä systä on mahdollista, että muutoksen myötä olisi entistä todennäköisempää,

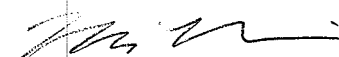
ettei kielteistä maastapoistamispäätöstä noudateta. Esitysluonnoksen yhteiskunnallisten vaikutusten arviointia koskeva osuus vaikuttaa kaiken kaikkiaan varsin suppealta.

Suojelupoliisin päällikkö
Poliisineuvos

Antti Pelttari

Ylitarkastaja

Heli Heikkola

Liitteet

Jakelu

Tiedoksi

SM /KTY